

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
комунальної установи
Зміївський геріатричний пансіонат

24.10.2023

м. Харків, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НППМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.10.2023 групою НППМ здійснено відвідування комунальної установи Зміївський геріатричний пансіонат (далі – пансіонат, установа).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НППМ:

Бохвалов Андрій Михайлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НППМ);

Червякова Оксана Вікторівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Харківській області;

Омаров Руфат Мурад огли, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Пансіонат знаходиться за адресою: вул. Пролетарське шосе, буд. 27, м. Зміїв, Харківська обл.

Раніше відвідування Пансіонату групами НППМ не здійснювалось.

Пансіонат розрахований на перебування 301 особи. На день відвідування у пансіонаті перебувало 285 осіб (жінок – 84, чоловіків – 201). Середній вік підопічних пансіонату: чоловіків – 70 років, жінок – 78 років. На час відвідування в установі проживало 84 внутрішньо переміщені особи.

Діяльність пансіонату здійснюється відповідно до Положення про комунальну установу Зміївський геріатричний пансіонат, затвердженого головою Харківської обласної ради.

Пансіонат є стаціонарним закладом соціального захисту, що створений для цілодобового проживання (перебування) та догляду за громадянами похилого віку та особами, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового, медичного обслуговування, соціальних послуг і комплексу реабілітаційних заходів.

За період з 01.01.2023 по дату відвідування в установі померла 51 особа, причинами смерті здебільшого є набряк головного мозку, гострий інфаркт, двобічна пневмонія, інсульт.

Асигнування на 01.01.2023 по загальному фонду склали 36111,7 тис. грн., з пенсійного фонду 2268,2 тис. грн., гуманітарна допомога 3915,2 тис. грн.

Витрати на одну особу на день: харчування – 100 грн., медикаменти – 14 грн.

У 2022 році було придбано дизельну електростанцію, WS40-WS на 30 кВт., проведено поточний ремонт покрівлі господарчого корпусу (гараж) площею 200 м², проведено ремонт електродвигунів внутрішніх електромереж,

приведено у робочий стан та підключена електростанція на 30 кВт., здійснено ремонт модульної котельні УКТМ-900 на твердому паливі, ремонт центрального холу. Окрім того, проводяться поточні ремонти кімнат для підопічних, каналізаційних мереж. На випадок відсутності електропостачання передбачено 2 котли на твердому паливі об'ємом по 160 літрів для приготування їжі для підопічних.

Територія пансіонату огорожена, облаштована лавками та критими альтанками для відпочинку підопічних. Для організації культурного дозвілля підопічних в пансіонаті є кінозал на 200 місць, бібліотека з книжковим фондом 4000 книжок, тренажерна зала.

Під час відвідування групою НППМ вивчено службову документацію, оглянуто приміщення харчоблоку, кімнат, у яких проживають підопічні, бібліотеку, кінозал, пральню та медичну частину. Маломобільні підопічні, у тому числі особи з інвалідністю, забезпечені технічними засобами реабілітації та допоміжними засобами для пересування.

Під час відвідування відбулося спілкування з 20 підопічними та 6 працівниками пансіонату. Скарги на умови проживання, якість харчування, медичне обслуговування та поведження не надходили.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України).

1. У порушення вимог пункту 35 Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю (далі – Типове положення), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772, житлові кімнати не облаштовані кнопками виклику персоналу, що становить небезпеку для життя та здоров'я підопічних у разі виникнення потреби в наданні невідкладної допомоги.

2. У медичному відділенні відсутній дентальний рентгенапарат, що унеможливує проведення поглибленого стоматологічного обстеження мешканцям пансіонату та не забезпечується своєчасне надання належної стоматологічної допомоги. Зазначене є порушенням вимог «Табеля оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога та зубного техника», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.04.2005 № 158.

3. У порушення вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 № 584 «Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах», лікарські засоби зберігаються без урахування температурних режимів, зазначених виробниками. У приміщенні для зберігання лікарських засобів відсутня можливість підтримання температури повітря відповідно до вимог інструкцій про застосування лікарських засобів у літній період (відсутній кондиціонер).

Порушення права на достатній життєвий рівень (стаття 48 Конституції України).

4. У порушення вимог пункту 6.2.3.4 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» перед їдальною облаштовано тільки один умивальник.

5. В закладі не належним чином організовано харчування. Згідно з пунктом 5 Типового положення проміжки часу між споживанням їжі не повинні бути більше ніж чотири години, останнє споживання їжі організовується за дві години до сну. Згідно розпорядку дня в Пансіонаті вечеря відбувається з 17:40 до 18:00, а сон о 22:00.

Порушення права на повагу до приватного життя (стаття 8 Конвенції захисту прав людини та основних свобод, статті 28, 32 Конституції України).

6. У порушення вимог пункту 35 Типового положення житлові кімнати для двох і більше осіб не облаштовані ширмами для забезпечення приватності під час переодягання, проведення санітарно-гігієнічних процедур.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

7. У порушення вимог пункту 2.7 Порядку складання форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини-інваліда, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 № 623, в індивідуальних програмах реабілітації осіб з інвалідністю пансіонату у графі «Відмітка про виконання» не робиться запис «виконано» або «не виконано», що свідчить про неналежне ведення медичної документації, відсутність контролю за виконанням рекомендацій індивідуальних програм реабілітації.

8. У порушення вимог пункту 8.4.2.4 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» на сходах на вході до будівлі пансіонату та всередині відсутні попереджувальні тактильні смуги по ширині проходу (плити з конусоподібними випуклостями) або контрастне кольорове маркування; пороги дверей не виділені контрастною стрічкою.

Порушення прав на звернення, інформацію та правову допомогу (стаття 13 Конвенції захисту прав людини та основних свобод, статті 34, 40, 55, 59 Конституції України).

9. У порушення вимог пункту 41 Типового положення в установі відсутній інформаційний стенд про права людини, що містить контактну інформацію про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, також відсутня інформація про можливість отримання безоплатної правової допомоги та контактні дані суб'єктів надання такої допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу», контактні дані структурного підрозділу з питань соціального захисту населення, Національної поліції, контактні дані державних та недержавних правозахисних організацій.

В пансіонаті відсутній телефонний апарат, розміщений у доступному для

підопічних місці, що забезпечує умови приватності.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Харківській обласній військовій адміністрації:

забезпечити належний контроль за діяльністю комунальної установи Зміївський геріатричний пансіонат з метою реалізації прав підопічних та контроль за виконанням усунення виявлених порушень;

розглянути можливість забезпечення медичного відділення пансіонату дентальним рентгенапаратом, а приміщення для зберігання лікарських засобів – кондиціонером;

опрацювати питання щодо розміщення в приміщенні пансіонату в доступному для підопічних місці із забезпеченням умов приватності телефонного апарату.

2. Комунальній установі Зміївський геріатричний пансіонат:

забезпечити дотримання вимог Типового положення про будинок-інтернат для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2020 № 772, зокрема щодо:

облаштування житлових кімнат кнопками виклику персоналу, ширмами для забезпечення приватності;

організації харчування з урахуванням проміжку часу між споживанням їжі не більше ніж чотири години та останнім споживанням їжі за дві години до сну;

наявності інформаційного стенду про права людини що містить контактну інформацію про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, про можливість отримання безоплатної правової допомоги та контактних даних суб'єктів надання такої допомоги, контактних даних структурного підрозділу з питань соціального захисту населення, Національної поліції, контактних даних державних та недержавних правозахисних організацій;

вжити заходів щодо належного ведення медичної документації, належного контролю за виконанням рекомендацій індивідуальних програм реабілітації;

усунути порушення вимог ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» та ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Додаток: фотоматеріали на 2 арк.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст

Відділу сприяння роботі

регіональних представництв

Секретаріату Уповноваженого

Верховної Ради України з прав людини

Андрій БОХВАЛОВ

Фотоматеріали

